

N:o 12.

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om ändring i 7 kap. 3 § strafflagen.

(Lagutskottets utlåtande n:o 15.)

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 mars 1893.
— — — — Andra Kammaren den 14 — —

Till Konungen.

I en inom Riksdagen väckt motion har erinrats, hurusom en viss tvekan rådde bland lagskiparne, huruvida tobakshandel vore att hänföra till kramlåda, och om således tobakshandels öppenställande på söndagen borde beläggas med böter enligt strafflagens 7 kap. 3 § eller icke. Enligt 3 kap. 8 § missgerningsbalken, hvori stadgades, att kramlådor eller andra bodar ej finge på söndagar och högtidsdagar öppnas till salu, var sådan handel förbjuden. I det förslag till ny strafflag, som vid 1862—63 årens riksdag förelåg till antagande, var ordalydelsen: »kramlåda eller annan bod», och förbudet var således lika bestämdt. Lagutskottet vid nämnda riksdag ändrade emellertid förslaget, så att det erhöll den lydelse, som detsamma i nu gällande strafflag har, och blef denna ändring af Riksdagen godkänd. Genom denna förändring kom man i ovisshet om lagens tillämplighet på tobaksbodars öppenställande på söndags- och helgdagar lemnades obeifradt. Men i tvenne af Eders Kongl. Maj:ts den 25 juni 1884 och den 2 december 1887 meddelade utslag visade sig, att högsta

domstolens pluralitet var af den meningen, att tobakshandel var att hänföra till kramlåda.

Ehuru således prejudikat funnes i frågan, fortföre dock den förra ovissheten om lagens rätta tolkning, emedan vid afgörandet i högsta domstolen af sistnämnda mål 9 ledamöter ansett tobakshandel böra inbegripas under det i 7 kap. 3 § strafflagen stadgade förbud, under det att 7 ledamöter voro af annan åsigt. Då härtill komme, att justitiekanslersembetet vid ett tillfälle, då hufvudstadens åklagaremagt anmälts till åtal för uraktlåtenhet att beifra tobakshandels öppenhållande på sön- och helgdagar, förklarar sig lemna denna anmälan utan afseende, vore ej att undra på, om åklagaremagten under sådana omständigheter droge sig för att skrida till åtal.

Motionären hemställde fördenskull, att åt ifrågavarande lagrum måtte gifvas en sådan lydelse, att deraf klart framginge, att icke heller tobaksbod finge å sabbatstid hållas till salu öppen.

Såsom skäl för ofvan angifna förändring i strafflagsförslaget vid 1862—63 årens riksdag anförde lagutskottet, att sådana försäljningsställen som brödbodar, mjölmagasin, sockerbagerier och andra dylika butiker, hvaruti en handel drefves, som till rörelsens omfång och art ingalunda vore jemförlig med den, som idkades i egentliga kramlådor, ofta hölles öppna å sabbat, utan att, så vidt utskottet försport, någon förargelse derigenom åstadkommits. Utskottet ville nu tydligt utmärka, att dylika försäljningsställen icke vore under det i sista punkten af förevarande § stadgade förbud inbegripna.

Enligt Riksdagens förmenande kunna emellertid tobak, snus och cigarrer icke anses vara nödvändighetsvaror af den beskaffenhet, att de icke utan olägenhet kunna på förhand anskaffas, eller sådana varor, som ofvanberörda Riksdag velat undantaga från det i ifrågavarande lagrum stadgade förbud mot kramlådas öppenhållande under sabbatstid.

Praxis i denna fråga har emellertid, såsom i motionen framhållits, visat sig vara ganska vacklande. I flera fall hafva sålunda domstolarne haft en olika uppfattning om tolkningen af ifrågavarande lagbud, och särskildt i det ofvan åberopade rättsfall, som af båda afdelningarna inom högsta domstolen samfäldt afdömdes, har vid målets afgörande i plenum, såsom nämndt är, yppat sig meningsskiljaktighet. Förklarligt nog har denna tvekan rörande lagbudets tillämplighet på tobakshandeln icke kunnat undgå att framkalla osäkerhet i detta afseende äfven hos dem, som hafva sig ålagdt att beifra ifrågavarande förbrytelser.

Då det onekligen torde vara af vigt att undanrödja den vacklande lagtillämpningen på ifrågavarande område, har Riksdagen ansett den

gjorda framställningen icke böra lemnas obeaktad. Att vidtaga en ändring i gällande lag i den angifna riktningen, har dock synts Riksdagen vara en åtgärd, som ingalunda är behöflig, utan torde syftemålet med framställningen bäst vinnas medelst en lagförklaring.

Riksdagen har fördenskull för sin del antagit följande

Förklaring

af 7 kap. 3 § strafflagen.

Häriigenom förklaras, att med det i 7 kap. 3 § strafflagen stadgade förbud mot öppnande till salu å sabbatstid af kramlåda eller annan dylik bod afses jemväl bod, der tobak eller hvad deraf är förfärdigadt hålles till salu.

Stockholm den 14 mars 1893.

Med undersåtlig vörndnad.